

SEZNAM PREISKAV

HEMATOLOŠKE PREISKAVE

V polni krvi, kateri je dodan antikoagulant EDTA, določamo številčno koncentracijo krvnih celic (levkocitov, eritrocitov, trombocitov) in koncentracijo hemoglobina ter izračunane parametre (hematokrit, MCHC, MCV, MCH, RDW), t.i. osnovno krvno sliko ter diferencialno krvno sliko (relativne deleže in absolutno število podvrst levkocitov). Meritve izvajamo na hematološkem aparatu ABX PENTRA 80XL, ki je popolnoma avtomatiziran kvantitativni analizator. Število in volumne vseh celic v krvnem vzorcu določi z impedančno tehniko, diferencialno krvno sliko pa s tehnologijo absorbančne citokemije in merjenja volumnov celic. Aparat ima zaprt in odprt način aspiracije, ki omogoča merjenje v vzorcih kapilarne in venozne krvi. Omogoča dve vrsti analiz: osnovno krvno sliko brez DKS in osnovno krvno sliko z DKS.

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Kompletna krvna slika	KKS	K (EDTA)			hematološki analizator ABX PENTRA 80XL
Koncentracija hemoglobina	Hb	K	Ž: 120 – 160 M: 140 – 180 Otroci: 0-1mes 140-220 1-3mes 94-165 3mes-6let 110-141 6-12let 115-155	g/L	spektrofotometrična
Številčna koncentracija eritrocitov	Erci	K	Ž: 4,20 – 5,40 M: 4,50 – 6,30	10 ¹² /L	impedanca
Številčna koncentracija levkocitov	Lkci	K	4,0 – 10,0 Otroci: 0-1mes 7,0-26,0 1-3mes 5,0-19,0 3mes-6let 6,0-18,0 6-12let 5,0-13,0	10 ⁹ /L	impedanca
Hematokrit	Ht	K	Ž: 0,370 – 0,470 M: 0,400 – 0,540 Otroci: 0-1mes 0,45-0,75 1-3mes 0,28-0,53 3mes-6let 0,30-0,40 6-12let 0,35-0,45	1	merjenje iz RBC histograma
Povprečni volumen eritrocitov	MCV	K	81,0 – 94,0	fL	izračun iz RBC histograma

			Otroci: 0-1mes 92-120 1-3mes 87-116 3mes-6let 68-87 6-12let 77-95		
Povpr. količina Hb v eritrocitu	MCH	K	26,0 – 32,0	pg	izračun
			Otroci: 0-1mes 31-37 1-3mes 27-36 3mes-6let 24-30 6-12let 25-33		
Povpr. konc. Hb v eritrocitu	MCHC	K	310 – 350	g/L	izračun
			Otroci: 0-1mes 290-370 1-3mes 285-370 3mes-6let 300-370 6-12let 310-370		
Odstotek raznolikosti eritrocitov	RDW	K	11,5 - 14,5	%	izračun
Številčna koncentracija trombocitov	TROMBO	K	140 – 340	10 ⁹ /L	impedanca
			Otroci: 0-1mes 150-500 1-3mes 210-650 3mes-6let 200-550 6-12let 180-400		
Povprečni volumen trombocitov	MPV	K	7,4 – 11,0	fL	izračun
	KKS+DKS	K			hematološki analizator ABX PENTRA 80XL
Relativno število limfocitov	DKS r Limfo	K	20 – 50	%	DHSS, impedanca, absorbančna citokemija
Relativno število monocitov	DKS r Mono	K	2 – 10	%	DHSS, impedanca, absorbančna citokemija
Relativno število nevtrofilcev	DKS r Nevtr	K	40 – 75	%	DHSS, impedanca, absorbančna citokemija
Relativno število eozinofilcev	DKS r Eoz	K	1 – 6	%	DHSS, impedanca, absorbančna citokemija
Relativno število bazofilcev	DKS r Bazo	K	0 – 2	%	DHSS, impedanca, absorbančna citokemija
Absolutno število limfocitov	DKS a Limfo	K	0,8 – 5,0	10 ⁹ /L	DHSS, impedanca, absorbančna citokemija
			Otroci: 0-1mes 2,0-8,0 1-3mes 3,0-16,0 3mes-6let 3,5-11,0 6-12let 1,0-5,0		
	DKS a Mono			10 ⁹ /L	DHSS, impedanca,

Absolutno število monocitov		K	0,1 – 1,0		absorbančna citokemija
			Otroci: 0-1mes 0,5-2,0 1-3mes 0,3-1,2 3mes-6let 0,2-1,2 6-12let 0,2-1,0		
Absolutno število nevtrofilcev	DKS a Nevtr	K	1,6 – 7,5	10 ⁹ /L	DHSS, impedanca, absorbančna citokemija
			Otroci: 0-1mes 3,0-5,0 1-3mes 1,0-9,0 3mes-6let 1,0-8,0 6-12let 2,0-8,0		
Absolutno število eozinofilcev	DKS a Eoz	K	0,1 – 0,6	10 ⁹ /L	DHSS, impedanca, absorbančna citokemija
			Otroci: 0-1mes 0,1-2,0 1-3mes 0,1-1,0 3mes-6let 0,1-1,0 6-12let 0,1-1,0		
Absolutno število bazofilcev	DKS a Bazo	K	0,0 – 0,1	10 ⁹ /L	
Diferencialna krvna slika-ročno	DKS	razmaz		%	mikroskopiranje
nevtrofilci			40 – 70	%	
limfociti			20 – 50	%	
monociti			2 – 10	%	
eozinofilci			1 – 6	%	
bazofilci			0 – 1	%	
Hitrost sesedanja eritrocitov	SR	K	do 15	mm/h	Westergreen metoda

BIOKEMIČNE PREISKAVE

- CRP

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
C – reaktivni protein	CRP	S,P	0,5 – 3,0	mg/L	imunoturbidimetrična

RCRP je in vitro diagnostični test, namenjen za kvantitativno merjenje C-reaktivnega proteina (CRP) v serumu. CRP je protein akutne faze vnetnih procesov. Do povišanih koncentracij proteina CRP prihaja pri nespecifičnem imunskem odgovoru na infekcije in nespecifičnih vnetnih procesih. Koncentracija pri vnetnih procesih hitro in intenzivno narašča – naraščanje se prične po 6 do 12 - ih urah in doseže najvišje vrednosti po 24 do 48 urah. Pri jetrnih obolenjih je lahko odziv CRP manj izrazit.

• GLUKOZA

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Glukoza	GLUC	S	4,1 – 5,9	mmol/L	heksokinazna

GLUC je *in vitro* diagnostični test za kvantitativno določanje glukoze v serumu. Koncentracija glukoze v krvi se vzdržuje s hormonalno regulacijo v celicah. Predstavlja glavni izvor energije za izvajanje celičnih funkcij v organizmu. Glukoza se presnavlja v procesih glikolize, glikogeneze, glikogenolize, glukoneogeneze in fosfatno-pentoznem ciklu. Fiziološko lahko pride do povišanja le te pri stresnih situacijah, strahu ali hudih telesnih naporih. Razne spremembe regulacijskega mehanizma so vzrok za povišanje oziroma znižanje glukoze v krvi.

• BILIRUBIN – celokupni

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
BILIRUBIN-celokupni	T-BIL	S	3,0 – 17,0	μmol/L	kolorimetrična Jendrassik-Grof

T-BIL je *in vitro* diagnostični test, namenjen za kvantitativno določanje celokupnega bilirubina v serumu. Določajo ga štiri oblike: neposredno reagirajo mono- in diglukoronid bilirubin (β - in γ -bilirubin) ter δ -oblika, vezana na albumin. Nekonjugirani, α -bilirubin, ki je v vodi netopen, reagira šele po dodatku kofeina. Bilirubin je produkt normalne in nenormalne razgradnje eritrocitov v retikuloendotelnem sistemu. Merjenje koncentracije bilirubina je klinično pomembno pri diagnostiki in zdravljenju jetrnih obolenj, hemolitičnih, hematoloških in metabolnih motnjah, vključno s hepatitisom in boleznimi žolčnika.

• AST

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Aspartat aminotransferaza	AST	S	M: do 0,58 Ž: do 0,52	μkat/L	IFCC (UV metoda s P5P)

AST je *in vitro* diagnostični test, namenjen za kvantitativno merjenje aktivnosti aspartat aminotransferaze v serumu. AST je encim mnogih tkiv. Najvišjo aktivnost kaže v srčni mišici, visoko pa v možganih, jetrih, želodčni sluznici, adipoznem tkivu, skeletnih mišicah in ledvicah. AST se nahaja v mitohondrijih in citoplazmi celic. Pri blagih poškodbah tkiv prevladuje citoplazemski AST, pri večjih poškodbah pa se sprosti več mitohondrijskega AST v krvni obtok. Povišane vrednosti AST najdemo pri boleznih jeter (hepatitis, ciroza, nekroza, zlatenica). Vrednosti AST so lahko povišane še pred pojavom klinične zlatenice. Povečana aktivnost AST je lahko znak miokardnega infarkta, mišične distrofije in poškodbe tkiv.

• ALT

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Alanin aminotranferaza	ALTI	S	M: 0,27 - 0,74 Ž: 0,24 - 0,99	μkat /L	IFCC (UV metoda s P5P)

Metoda ALTI je *in vitro* diagnostični test, namenjen kvantitativnemu merjenju aktivnosti alanin aminotranferaze v serumu. Merjenje ALT se uporablja pri določenih jetrnih in srčnih obolenjih. Visoka aktivnost encima ALT je v jetrih, zmerno večje aktivnosti pa v ledvicah, srcu, skeletnih mišicah, pankreasu, vranici in pljučih. Povišane vrednosti ALT najdemo pri boleznih jeter (hepatitis, ciroza, nekroza, zlatenica). Vrednosti ALT so lahko povišane še pred pojavom klinične zlatenice

• GGT

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Gama glutamil transferaza	GGT	S	M: do 0,92 Ž: do 0,63	μkat/L	IFCC kolorimetrična

γGT je *in vitro* diagnostični test, namenjen za kvantitativno merjenje aktivnosti γ-glutamil transferaze v človeškem serumu.

Encim GGT (GGT E.C.2.3.2.2.) je pomemben za diagnostiko in spremljanje hepatobiliarnih obolenj. Je tudi občutljiv test za prikriti alkoholizem. Povečano aktivnost γGT zasledimo pri pacientih na dolgotrajni terapiji s fenobarbitonom in fenitoinom.

• SEČNINA

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Sečnina	BUN	S	2,5 – 6,4	mmol/L	kinetična UV (ureaza/GLDH)

BUN je *in vitro* diagnostični test, namenjen kvantitativnemu merjenju dušika v sečnini v humanem serumu. Določanje sečnine je najbolj razširjena preiskava pri ledvičnih obolenjih. Pogosto se uporablja v kombinaciji z določanjem kreatinina za diferencialno diagnostiko prerrenalne hiperuremije, renalna hiperuremija in postrenalne hiperuremije. Sečnina je končni razgradni produkt v metabolizmu proteinov in aminokislin. Pri katabolizmu proteinov se slednji razgradijo do aminokislin, pri tem nastaja amoniak, ki se v jetrih sintetizira v sečnino. To je najpomembnejša katabolična pot za odstranitev presežnega dušika iz telesa.

• KREATININ

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Kreatinin	EZCR	S	M: 59 – 104 Ž: 45 – 84	μmol/L	encimska s kreatininazo sledljiva do IDMS

EZCR je *in vitro* diagnostični test, namenjen kvantitativnemu merjenju kreatinina v serum. Meritve kreatinina se uporabljajo za namen diagnosticiranja in zdravljenja ledvične bolezni, pri spremljanju dializnega zdravljenja in kot osnova za izračun ostalih parametrov pri ugotavljanju ledvične bolezni.

• URATI

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Urati	URATI	S	M: 208-428 Ž: 155-357	μmol/L	encimska kolorimetrična urikaza-PAP

URCA je *in vitro* diagnostični test, namenjen kvantitativnemu merjenju sečne kisline - uratov v humanem serumu. Sečna kislina je končni produkt razgradnje purinov v telesu. Določanje sečne kisline je pomembno za diagnostiko in spremljanje ledvičnih in metaboličnih motenj (popuščanje ledvic, levkemija, psoriaza, stradanje, spremljanje pacientov na terapiji s citotoksičnimi učinkovinami..).

• TRIGLICERIDI

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Trigliceridi	TGL	S	do 1,69	mmol/L	encimska kolorimetrična GPO-PAP

Trigliceridi so v vodi netopni lipidi, sestavljeni iz treh maščobni kislin, vezanih na eno molekulo glicerola. Delno se sintetizirajo v jetrih, zaužijemo pa jih tudi s hrano. Najvišja koncentracija trigliceridnih hilomikronov se pojavi v 3-6 urah po zaužitju z maščobami bogatega obroka. Stopnja absorpcije maščob je odvisna od vsakega posameznika in sestave maščob. Merjenje TGL se uporablja pri diagnozi in zdravljenju pacientov zbolelimi za diabetesom mellitus, nefrozo, obstrukcijo jeter in drugimi boleznimi, ki vključujejo presnovo lipidov ali različnimi endokrinimi motnjami.

• HOLESTEROL

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Holesterol	HOL	S	do 5,20	mmol/L	encimska kolorimetrična (hol. oksidaza, esteraza, peroksidaza,

CHOL je *in vitro* diagnostični test, namenjen kvantitativnemu merjenju celokupnega holesterola v humanem serumu. Holesterol je steroid s sekundarno hidroksilno skupino na mestu C₃. Sintetizira se v različnih tkivih, največ v jetrih in intestinalni steni. Približno tri četrtine holesterola se sintetizira na novo,

eno četrtno zaužijemo s hrano. Določanje koncentracije holesterola je pomembno pri ugotavljanju tveganja za aterosklerozo, diagnostiki in spremljanju obolenj z zvišanim holesterolom ter napak v presnovi lipidov in lipoproteinov.

• HDL – HOLESTEROL

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
HDL – holesterol	HDL-HOL	S	nad 1,4	mmol/L	encimska kolorimetrična direktna

AHDL je *in vitro* diagnostični test, namenjen kvantitativnemu merjenju HDL holesterola (High density lipoprotein cholesterol) v humanem serumu. Lipoproteini so kompleksni delci, ki transportirajo lipide v plazmi do celic in iz celic. Merjenje HDL holesterola je namenjeno kot pomoč pri diagnostiki motnje presnove lipidov. Spremljanje koncentracije HDL-holesterola je klinično pomembno za spremljanje ateroskleroze, namreč koncentracija HDL-holesterola je obratno sorazmerna s tveganjem za aterosklerozo. Zvišane koncentracije HDL-holesterola ščitijo pred koronarnim obolenjem. Nizka raven HDL holesterola je povezana s povečanjem nastanka koronarnih srčnih bolezni in koronarnih arterijskih bolezni. Vloga HDL holesterola v lipidnem metabolizmu je reverzni transport holesterola iz perifernih tkiv do jeter.

• LDL – HOLESTEROL

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
LDL – holesterol	LDL-HOL		do 3,31	mmol/L	izračun

LDL holesterol (lipoprotein nizke gostote) je najštevilnejši protein krvne plazme. LDL vstopa v periferne celice in jih oskrbuje z maščobami in lipofilnimi molekulami, potrebnimi za celičen metabolizem. Višje koncentracije LDL v plazmi povzročajo kopičenje holesterola in drugih maščob v celicah žilne stene in medceličnem prostoru, kar se izrazi kot aterosklerozna.

• ŽELEZO

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Železo	Fe	S	M: 11,6 – 31,3 Ž: 9,0 – 30,4	μmol/L	kolorimetrična s ferenom

IRON je *in vitro* diagnostični test za kvantitativno določanje železa v humanem serumu. Določanje koncentracije železa je pomembno v diagnostiki in spremljanju anemije zaradi pomanjkanja železa, hemokromatoze (v tkivih se kopičita hemosiderin in hemofukosin, značilna pigmentacija kože), kronične ledvične bolezni, mikrocitne (npr. zaradi nepravilnosti v presnovi železa in hemoglobinopatij), makrocitne

(npr. zaradi pomanjkanja vitamina B12 ali folne kisline) in normocitne anemije kot je renalna anemija (pomanjkanje eritropetina), hemolitične anemije, hemoglobinopatije, obolenj kostnega mozga.

- **TIBC – totalna kapaciteta vezave železa**

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Totalna kapaciteta zasičenja transferina z železom	TIBC	S	44,8 – 80,6	μmol/L	kolorimetrična, direktna s ferenom

IBCT je *in vitro* diagnostični test za kvantitativno določanje totalne vezavne kapacitete železa v serumu. Železo je v telesu vezano na protein transferin. Z metodo merjenja vezavne kapacitete proteina transferina ugotavljamo, koliko vezavnih mest za železo je zasedenih na transferinu. Merjenje je široko uporabno za diagnosticiranje in spremljanje zdravljenja anemij zaradi pomanjkanja železa in kroničnih vnetnih motenj.

- **NATRIJ**

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Natrij	Na	S	136 - 145	mmol/L	ISE indirektna potenciometrija

Med kationi v zunajcelični tekočini je najvišja koncentracija natrijevega iona (Na⁺). Primarna vloga v telesu je vzdrževanje osmotskega pritiska, kislinsko-bazičnega ravnotežja ter prenos živčnih impulzov. Natrijevi ioni so pomemben kofaktor v encimsko kataliziranih reakcijah.

- **KALIJ**

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Kalij	K	S	3,5 – 5,1	mmol/L	ISE indirektna potenciometrija

Kalijeve kationi so prevladujoči kationi v znotrajcelični tekočini. V 90% se nahajajo v celici in se ob poškodbi celice sprostijo v kri. Kalij ima pomembno vlogo v vzdrževanju kislinsko-bazičnega ravnotežja, osmotskega tlaka, pri delovanju mišic in živčni prevodnosti.

- **KLORIDI**

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Kloridi	Cl	S	98 -107	mmol/L	ISE indirektna potenciometrija

Kloridni ioni so prisotni predvsem v zunajceličnem prostoru. Imajo pomembno vlogo pri vzdrževanju kislinsko-bazičnega ravnotežja in osmotskega tlaka. *Znižane vrednosti:* bruhanje, diareja, ulcerativni kolitis, obstrukcija pilorusa, obsežne opekline, diabetična acidoza, Addisonova bolezen, vročina in akutne infekcije. *Zvišane vrednosti:* dehidracija, Cushingov sindrom, hiperventilacija, eklampsija, anemija, srčna dekompenzacija.

URINSKA DIAGNOSTIKA

Urin ali seč je biološka snov, ki je kot ultrafiltrat plazme zelo zanesljiv pokazatelj homeostaze organizma v celoti, tako vodnega, elektrolitskega in kislinsko-bazičnega ravnotežja v organizmu, ter presnovnih procesov. Že najmanjše in zgodnje motnje pri delovanju ledvic in sečnih poti se kažejo v spremenjenem videzu, kemični sestavi in mikrobiološki vsebnosti urina. Prav zaradi tega in ker je vzorec lahko dosegljiv v večjih količinah, je urin najprimernejša biološka snov za zgodnje odkrivanje motenj v delovanju ledvic in sečnih poti ter za spremljanje terapevtske uspešnosti. Kvalitativno analizo urina izvajamo na aparatu Clinitek Advantus s pomočjo uporabe testnih trakov za določanje relativne gostote, pH, koncentracije levkocitov, nitritov, proteinov, glukoze, ketonov, urobilinogena, bilirubina in eritrocitov v urinskem vzorcu.

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Kvalitativna analiza urina (U10)	testni trak	U	Po parametru	poE	Urinski analizator Cobas u411
Relativna gostota	SG	U	1,005 – 1,040	1	refraktometrija
Faktor kislosti	pH	U	4,5 – 8,0		sprememba indikatorja
Levkociti	leu	U	0	poE	diazo reakcija
Nitriti	nit	U	0	poE	diazo reakcija
Proteini	prot	U	0	poE	sprememba pH (bromfenol modro)
Glukoza	glu	U	0	poE	encimska GOD
Ketoni	ket	U	0	poE	po Legalu (Na-nitroprusid)
Urobilinogen	ubg	U	do 1	EE	Erlichova metoda
Bilirubin	bil	U	0	poE	diazo reakcija
Eritrociti	eri	U	0	poE	psevdoperoksidazna aktivnost hema

BRISI IN PRESEJALNI TESTI

Jajčeca podančic (*Enterobius vermicularis* ali *Oxyuris vermicularis*) redko najdemo pri preiskavi vzorca blata na parazite, ker se le te ne izločajo z blatom. Samica parazita leže jajčeca v toplo in vlažno kožo perianalnih gub in to običajno ponoči. Jajčeca se prilepijo na kožo okoli zadnjika. Dokažemo jih s pomočjo celofanskega brisa oziroma perianalnega brisa z lepljivim trakom – selotejpom. Test OGTT s 75 g glukoze se uporablja za diagnostiko sladkorne bolezni pri osebah z mejno bazalno glikemijo, pri katerih je koncentracija glukoze v plazmi na tešče v območju 5,9 mmol/L do 6,9 mmol/L. Test obremenitve z glukozo uporabljamo za diagnostiko nosečnosti sladkorne bolezni (NSB – intoleranca na glukozo, ki jo prvič ugotovimo v nosečnosti). V testiranje so vključene vse nosečnice. Ginekolog ob prvem pregledu nosečnice zahteva določitev glukoze v krvi na tešče in oceni tveganje za pojav NSB kot majhno, srednje ali veliko.

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Bris anusa na <i>Enterobius vermicularis</i>	BA	bris	0	poE	mikroskopiranje
Obremenitev z glukozo, 75g	OGTT 75g	Pt			
Glukoza na tešče	Glu/ 0 min	S	do 6,9	mmol/L	heksokinazna metoda
Glukoza po dveh urah, po obremenitvi	Glu/ 2.ura	S	< 7,8	mmol/L	heksokinazna metoda
Obremenitev z glukozo, 75g nosečnice	OGTT 75g-nos.	Pt			
Glukoza na tešče	Glu/ 0 min	S	< 5,1	mmol/L	heksokinazna metoda
Glukoza po eni uri, po obremenitvi	Glu/ 1.ura	S	< 10,0	mmol/L	heksokinazna metoda
Glukoza po dveh urah, po obremenitvi	Glu/ 2.ura	S	< 8,5	mmol/L	heksokinazna metoda

DIAGNOSTIKA FECESA

Blato lahko vsebuje jajčeca črevesnih zajedavcev. V človeku so kot zajedavci (paraziti) prisotni ploski črvi (metlji in trakulje) in valjasti črvi (gliste). V blatu določamo parazite ali njihova jajčeca. Preiskovanci imajo lahko znake gastrointestinalne infekcije ali tudi ne. Medicinsko pomembni zajedavci debelega in tankega črevesa so trakulje (goveja, svinjska, pasja,..), gliste (podančice, človeška glista, bičeglavec). V laboratoriju mikroskopsko pregledujemo sveže, tekoče iztrebke na vsebnosti cist in trofozotov kot presejalni test. Kvalitativna detekcija okultne krvi v blatu je danes najprimernejši presejalni test za zgodnje odkrivanje rakavega obolenja na debelem črevesju in danki. V populaciji stari nad 45 let ima črevesne

polipe 10% ljudi, od tega jih 1% preide v maligno stanje. Uporaba testov ustrezne občutljivosti in specifičnosti je zelo pomembna, ker se lahko odkrijejo rakasta obolenja črevesja v zgodnji fazi.

PREISKAVA	KRATICA	TIP VZORCA	REFERENČNA VREDNOST	ENOTA	METODA
Jajčeca v blatu	paraziti	F	0	poE	metoda koncentriranja (mikroskopiranje)
Kri v blatu- presejalni test	kri	F	0	poE	gvajak
Kri v blatu- imunospec. test	kri	F	0	poE	imunokemijski test